Η θέση των ναζί έναντι του Χριστού (Πρωτ. Βασίλειος Γεωργόπουλος, Λέκτωρας Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 27 Απριλίου, 2012

Εἶναι γνωστό, ὅτι ὁ Ναζισμός ἀνήκει στίς πλέον ἐγκληματικές ἰδεολογίες, πού γνώρισε ἡ παγκόσμια ἱστορία. Στό παρόν ἄρθρο μας, ἐρχόμαστε νά παρουσιάσουμε συνοπτικά, πῶς οἱ Ναζί τοποθετήθηκαν ἀπέναντι στό πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου τόσο σέ ἰδεολογικό ἐπίπεδο, ὅσο καί σέ πρακτικό, στό πῶς δηλαδή προσπάθησαν να ἐπιβάλλουν τίς ἰδέες τους.

Ἀρχικά καί πρίν ἀκόμα καταλάβουν τήν ἐξουσία, ἀλλά καί ἀργότερα, υἱοθέτησαν καί διέδιδαν τις ἀντιλήψεις τοῦ Houston Stewart Chamberlain ἑνός βρετανικῆς καταγωγῆς, ρατσιστή φιλοσόφου και γερμανόφιλου πολιτικοῦ. Σύμφωνα λοιπόν μέ τόν H. S. Chamberlain θεωρητικό ὑπέρμαχο τῆς φυλετικῆς καί πολιτιστικῆς ἀνωτερότητας τῶν Ἀρείων, τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ πρέπει νά διαχωριστεῖ ἀπό ὅλο τόν ἱστορικό χριστιανισμό. Οἱ Ἐκκλησίες, ἔλεγε, ἔχουν καταστήσει σκοτεινή τή μορφή τοῦ Χριστοῦ (1). Κατά τόν H. S. Chamberlain, ὁ Χριστός δέν ἦταν Ἰουδαῖος, δέν εἶχε οὔτε σταγόνα γνήσιο ἰουδαϊκό αἷμα στίς φλέβες του. Ὁ Χριστός ἦταν ἕνας Ἄρειος (2). Ἡ ναζιστική προπαγάνδα θά ἀναπαράγει αὐτές τίς ἀντιλήψεις. Τό ἔργο τοῦ H. S. Chamberlain «Τά θεμέλια τοῦ 19ου αἰώνα», στό ὁποῖο ἀναφέρονταν ἐκτενῶς στό πρόσωπο τοῦ Κυρίου, μέχρι τό 1938 εἶχε πραγματοποιήσει 23 ἐκδόσεις.

Στήν ἴδια γραμμή, καί μέ τις ἴδιες περί φυλετικῆς καθαρότητας προϋποθέσεις, θά κυκλοφορήσει τό 1939 τό βιβλίο τοῦ φιλοναζιστῆ καθηγητοῦ W. Hauer, μέ τίτλο «Ἕνας Ἄρειος Χριστός» (3). Ὁ ἐν λόγῳ καθηγητής, ἄν καί φρονοῦσε ὅτι ὁ Χριστιανισμός ζημίωσε την πρόοδο τῆς γερμανικῆς φυλῆς, ἀνεχόταν νά γίνεται λόγος περί τοῦ Χριστοῦ ὡς ἀνθρώπου ἐμπνευσμένου ἀπό τό Θεό (4).

Τή θέση ὅμως τῶν Ναζί ἔναντι τοῦ Χριστοῦ, κατά τόν πλέον ἐπίσημο τρόπο, θά τήν ἐκφράσει ὁ κατ’ ἐξοχήν θεωρητικός τοῦ ναζισμοῦ, ὑπουργός τοῦ Χίτλερ καί συνιδρυτής μαζί του τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος, ὁ Alfred Rosenberg. Νά σημειωθεῖ ὅτι ὁ A. Rosenberg ἀπό τό διεθνές δικαστήριο τῆς Νυρεμβέργης καταδικάστηκε ὡς ἐγκληματίας πολέμου καί ἀπαγχονίστηκε στίς 16.10.1946.

Ὁ A. Rosenberg μίλησε γιά τον μῦθο τοῦ Ἰησοῦ, ἀμφισβητώντας ὄχι τήν ἱστορική ὕπαρξη τοῦ Θεανθρώπου, ἀλλά ἐπιμέρους ἱστορικές πτυχές τῆς δράσης του, βασικές

διδασκαλίες του, τήν αὐτοσυνειδησία τοῦ Κυρίου, καί τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ μῦθος τοῦ Ἰησοῦ, κατά τον A. Rosenberg, γεννήθηκε στήν Μ. Ἀσία ὡς ὑποστασιοποίηση τῆς ἐλπίδας τῶν καταπιεσμένων πληθυσμῶν, πού ἀναζητοῦσαν ἕνα ἡγέτη ἐλευθερωτή ἀπό τούς Ρωμαίους.

Μεταφέρθηκε ἀργότερα στην Παλαιστίνη καί ἐκεῖ συνδέθηκε και ταυτίστηκε μέ τήν ἑβραϊκή ἰδέα τοῦ Μεσσία. Στή συνέχεια τοῦ ἀπέδωσαν λόγια καί διδασκαλίες πού δεν εἶπε, τόν συσχέτισαν μέ διάφορους προφῆτες τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, καί στό τέλος τό πρόσωπό του ἀναμείχθηκε μέ ποικίλα σκουπίδια, κατά τούς ἰσχυρισμούς του πάντα, τῆς ἑβραϊκῆς, μεσανατολικῆς και ἀφρικανικῆς νοοτροπίας καί ζωῆς. Οἱ Ἐκκλησίες ἀργότερα, συνεχίζει ὁ A. Rosenberg, διέστρεψαν την ἀρχική διδασκαλία Του καί τά περί τοῦ προσώπου Του (5).

Κατά τόν A. Rosenberg, ὁ Χριστός δέν ὑπῆρξε ποτέ Θεός, γι’ αὐτό ζητοῦσε νά ὑπάρξει μία νέα θεώρηση τοῦ Ἰησοῦ τελείως διαφορετική. Μιά θεώρηση, πού θα ἐνσαρκώνει τό πρότυπο τοῦ ἥρωα καί δέ θά ἔχει καμμία σχέση μέ τον Ἰησοῦ τῆς Βίβλου. Διδασκαλίες περί ταπεινοφροσύνης ἤ ἐλεημοσύνης ἤ ἐπιείκειας, ἔλεγε ὁ A. Rosenberg, εἶναι ἀπολύτως ἀσυμβίβαστες μέ τήν ἡρωική ἀντίληψη περί ζωῆς (6).

Ἐπίσης μέ πρωτοφανῆ περιφρόνηση καταφέρονταν ἐναντίον τῆς Π. Διαθήκης λέγοντας ὅτι περιέχει ἀνόητες καί ἐπιβλαβεῖς διηγήσεις ἄξιες μόνο γιά Ἑβραίους (7), ἀλλά καί κατά τοῦ ἀποστόλου Παύλου (8). Θά ὁλοκληρώσουμε τήν ἀναφορά μας στίς δαιμονικές, ὡς πρός τη σύλληψή τους, ἀντιλήψεις τοῦ A. Rosenberg, ἐπισημαίνοντας ὅτι θεωροῦσε τήν περί ἁμαρτίας διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ὡς διαρκῆ φυσική νόθευση τῆς φυλῆς (9).

Κάτω ἀπό αὐτές τίς ἰδεολογικές προϋποθέσεις, οἱ Ναζί εὐνόησαν, ἐνίσχυσαν καί προστάτευσαν την «Κίνηση τῆς Γερμανικῆς πίστεως». Ἡ Κίνηση τῆς Γερμανικῆς πίστεως εἶχε σαφῶς νεοπαγανιστικό χαρακτήρα (10), καθώς εἶχε ὡς σκοπό να ἐπαναφέρει τήν λατρεία τῶν ἀρχαίων γερμανικῶν θεῶν καί γιά τον λόγο αὐτό ὀνομάστηκε «Νέα εἰδωλολατρία» (Das neue Heidentum). Χαρακτηριστικό γνώρισμα τῶν γερμανῶν νεοειδωλολατρῶν ἦταν ἡ ἐπιθετική τους στάση ἔναντι τοῦ χριστιανισμοῦ. Ὁ Χριστός καί ἡ διδασκαλία του κατ’ αὐτούς ἐξέφραζαν τό ἀσιατικοσημιτικό πνεῦμα.

Θεωροῦσαν ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀντίθετη μέ τις περί φυλῆς, αἵματος, ὑπερηφάνειας, ἡρωισμοῦ, σωματικῆς δυνάμεως ἀντιλήψεις τῆς Ἀρείας γερμανικῆς φυλῆς. Ἐπιπλέον ζητοῦσαν τήν κατάργηση τοῦ σταυροῦ, τῆς λατρείας τῆς Κυριακῆς καί την ἀντικατάστασή τους μέ ἑορτές τοῦ ἀγροῦ κατά τά παγανιστικά πρότυπά τους.

Ὁ πιό ὕπουλος τρόπος ὅμως, με τόν ὁποῖο ἡ ναζιστική προπαγάνδα πολέμησε τό

πρόσωπο καί τήν διδασκαλία τοῦ Κυρίου, παρά τίς περί τοῦ ἀντιθέτου διαβεβαιώσεις τους, ἦταν ὅτι ἐνίσχυσαν μέ κάθε τρόπο τή δημιουργία τῆς κινήσεως τῶν «Γερμανῶν Χριστιανῶν» (Deutsche Christen).

Οἱ Γερμανοί χριστιανοί ἦταν μία πολιτικοεκκλησιαστική κίνηση, πού εἶχε ὡς σκοπό τήν σύζευξη τῶν ἐθνικοσοσιαλιστικῶν ἀρχῶν μέ την χριστιανική πίστη, ὥστε αὐτή ἀφ’ ἑνός νά ἀλλοιωθεῖ, ἀφ’ ἑτέρου να γίνει ἄλλο ἕνα ἐπικουρικό δεκανίκι σέ πρακτικό ἐπίπεδο τοῦ ναζισμοῦ.

Ἡ θεολογία τους ἦταν συγκρητιστική μέ μείξη χριστιανικῶν και ἀντιχριστιανικῶν στοιχείων, μέ ἀντισημιτική ἀφετηρία καί μέ πολιτικό προσανατολισμό. Ὑπῆρξαν πολέμιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης και ὅσοι ἔμεναν πιστοί στήν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Ἀποκάλυψη θεωροῦνταν ἰουδαιοχριστιανοί, μή ἄρειοι, ἀπαγόρευαν τήν συμμετοχή τους στόν κλῆρο καί ζητοῦσαν τόν ἀποκλεισμό τους ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ἀνέφεραν ὅτι ὑπῆρχε κοινή συγγένεια τοῦ βορείου πνεύματος με τόν ἡρωικό, ὄχι τόν Ἰουδαῖο, ἀλλά τόν Ἄρειο Ἰησοῦ. Στόχος καί σκοπός τῶν Γερμανῶν Χριστιανῶν, ἦταν ἡ ὑποτιθέμενη ἀποϊουδαιοποίηση τοῦ Χριστιανισμοῦ καί ἡ σύζευξή του μέ τήν Ἄρεια ρατσιστική ἀντίληψη περί θρησκείας.

Ἰδιαίτερη σημασία ἔχει ὅτι, στον καταστατικό χάρτη τῆς πίστεώς τους, πού ἀποτελοῦνταν ἀπό 28 θέσεις, υἱοθέτησαν τίς περί φυλῆς καί αἵματος ἀντιλήψεις τῶν Ναζί. Ἐπιπλέον, στό ἄρθρο 18, ἀνέφεραν γιά προφανεῖς λόγους, ὅτι δεν ἔχει σημασία ἐάν ὁ Χριστός ἦταν ἐξ Ἰουδαίων ἤ ὄχι, καί ἀντέτειναν τό ἐξαιρετικῶς νεφελῶδες, ὅτι ἡ σημασία του ἔγκειται στό ὅτι ἐμφανίζει σέ ἐμᾶς τό θεῖο γένος. Ἡ κίνηση ὑποτιμοῦσε καί μείωνε τη σημασία τῆς Αὐγουσταίας Ὁμολογίας καί ἐπιχείρησε μιά νέα θεώρηση τοῦ προσώπου τοῦ Λούθηρου καί τῆς Μεταρρύθμισης ὑπό το φῶς τῶν ἰδεολογημάτων τους.

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι οἱ Ναζί ἐπιχείρησαν μέ κάθε τρόπο να ἀκρωτηριάσουν καί νά παραμορφώσουν τό πρόσωπο καί τή διδασκαλία τοῦ Κυρίου μέ μιά ποικιλία μεθοδεύσεων, μέ διάβρωση τῶν συνειδήσεων καί μέ τό νά ἀντικαθιστοῦν τά ἱστορικά δεδομένα μέ τις ἰδεολογικές τους φαντασιώσεις. Παρ’ ὅλα αὐτά ὑπῆρξαν κάποιοι, πού ἀντιστάθηκαν σθεναρά σέ ὅλη αὐτή τήν προσπάθεια. Κάποιοι πού ἀγωνίστηκαν νά κρατήσουν γνήσια καί ἀκέραιη τήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ τῶν Εὐαγγελίων, τῆς ἱστορίας και τῆς διδασκαλίας του, στά πλαίσια βέβαια τῆς παραδόσεώς τους.

Ὅλοι αὐτοί, σάν πράξη ἀντίστασης συγκρότησαν τήν «Ὁμολογοῦσα Ἐκκλησία» (Bekennede Kirche). Σ’ αὐτή ἐντάχθηκαν ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ θεολόγοι, οἱ πάστορες, οἱ χριστιανοί, πού ἀντιτάχθηκαν σθεναρά στους Γερμανούς χριστιανούς καί στίς ναζιστικές μεθοδεύσεις νά δημιουργήσουν ἕνα χριστιανισμό καρικατούρα, ὑπηρέτη τῶν ἐθνικοσοσιαλιστικῶν ἀντιλήψεων καί τοῦ ἱστορικοῦ μεσσιανισμοῦ τοῦ Χίτλερ.

Παρά τήν ἀπροκάλυπτη βία τόσο τῶν Γερμανῶν χριστιανῶν ἐναντίον τους, ὅσο καί τῶν Ναζί, στην περίφημη θεολογική διακήρυξη Barmen τοῦ 1934 θά καταδικάσουν καί θά ἀπορρίψουν ἀπερίφραστα τό πολιτικοθρησκευτικό κατασκεύασμα τῶν Γερμανῶν χριστιανῶν, τόν ρατσισμό, καί τόν ἱστορικό μεσσιανισμό τοῦ Χίτλερ. Ἡγετικές μορφές αὐτῆς τῆς ἀντίδρασης ὑπῆρξαν ὁ K. Barth, ὁ ὁποῖος ἐκδιώχθηκε ἀπό τήν Γερμανία καί ὁ D. Bonhoeffer, πού πέθανε σε στρατόπεδο συγκεντρώσεως. Ἀπό τήν Ρωμαιοκαθολική πλευρά σημαντικός ἰδεολογικός ἀντίπαλος, στό θρησκευτικό πεδίο, τῶν Ναζί ὑπῆρξε ὁ καρδινάλιος Clemens August Graf von Galen.

Ὡς τελικό σχόλιο, δηλωτικό τῆς θέσεως τῶν Ναζί ἔναντι τοῦ Χριστοῦ καί χριστιανισμοῦ γενικώτερα, θέλουμε ν’ ἀναφέρουμε τή θέση τοῦ Χίτλερ: «Κάποιος πρέπει να εἶναι ἤ χριστιανός ἤ Γερμανός. Και τά δύο μαζί δέν μπορεῖ νά εἶναι» (11).

Σημειώσεις:

1. Βλ. H. St.Chamberlain, Die Grundl agen des neunzehnten Jahrhunderts. Erste Halfte, 193823, σσ. 220-295.

2. Ὅπ. π., σ. 256.

3. Βλ. W. Hauer, Ein arischer Christus, 1939.

4. Βλ. W. Hauer, Konfessioszwang oder freie religiose Fuhrung der Deutschen Jungen?, 1934 , σσ. 16-17.

5. Βλ. A. Rosenberg, Der Mythus der 20 Jahrhunderts, 193428, σσ. 172 – 175.

6. Ὅπ. π., σσ. 338, 395-396, 491.

7. Ὅπ. π., σσ. 601-602.

8. Ὅπ. π., σσ. 173 – 174.

9. Ὅπ. π., σσ. 21, 71.

10. Πρωτογενές ὑλικό καί μαρτυρίες ἀπό βιβλία, περιοδικά, ἀφίσες τοῦ χώρου βλ. M. Pohlmann (Hrsg), Odins Erben. Neugermanisches Heidentum: Analyse und Kritik, EZW – Texte 184/ 2006, σσ. 5-25.

11. Βλ. A. Lapple, Kirchengeschichte in Langs schnitten, 1968, σ. 89.

(Πηγή: «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ» 27/4/2012)